

Norges Vassdrags- Og Energidirektorat (nve)
Att: Kjersti Sternang Kvie
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Fiskeridirektoratets uttalelse til høring av søknad om konsesjon – opprusting og utvidelse av Aura kraftverk – Sunndal kommune

Vi viser til oversendelse datert 10.02.2026.

Innledningsvis vil vi gjøre oppmerksom på at Fiskeridirektoratet ikke har fått saken på høring tidligere. Den kom etter at vi var blitt gjort kjent med at saken var sendt på høring, og vår henvendelse til Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) 9. februar, der vi ba om å få saken til uttalelse. Vi har heller ikke vært involvert tidligere i forbindelse med prosjektet og innspill til konsekvensutredningsprogrammet.

Saken gjelder

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt søknad fra Statkraft Energi AS om tillatelse til å oppgradere Aura kraftverk i Sunndal kommune. Statkraft ønsker å bygge nytt kraftverk Aura II og Holbu pumpe, legge ned produksjonen i dagens Aura og Osbu kraftverk, samt rive Osbu kraftverk. Søknaden med konsekvensutredninger er nå sendt på høring til Fiskeridirektoratet.

Aura II kraftverk bygges i fjell og skal erstatte dagens Aura kraftverk og Osbu kraftverk. Kraftverket får nytt inntak i Osbumagasinet, tilløpstunnel parallelt med dagens tilløpstunnel, og er planlagt med et nytt dykket utløp i indre del av Sunndalsfjorden ved Hammarkaia. Utløpshullet skal etableres ved undervannsprengning/utslag rundt 8–10 meter under vannoverflaten ved marbakken utenfor kaianlegget. Det nye kraftverket vil mer enn doble slukeevnen sammenlignet med dagens situasjon, fra dagens 46 til 110 m³/s. Endret driftsmønster forventes å endre ferskvannstilførselen til Sunndalsfjorden betydelig, spesielt i perioden fra midten av januar til midten av mai.

Vår rolle i saken

Fiskeridirektoratets samfunnsoppdrag er å fremme verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Vi skal medvirke i planleggings- og utbyggingsprosjekter i kyst- og i sjøområder for å opplyse saken med informasjon om fiskeri- og akvakulturinteresser i området, inkludert marint miljø og biologisk mangfold som er viktig for næringene. Interessene vi skal ivareta er nærmere omtalt i [Fiskeridirektoratets planrettleiing | Fiskeridirektoratet](#)

Fiskeri- og akvakulturinteresser i området

Fiskeridirektoratet har over tid registrert kystnære fiskeridata (bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene). Vi får også kunnskap om viktige fiskeområder ved å sammenstille data fra fangst- og posisjonsrapportering, og fra registrering av faststående bruk. Registreringene kan ses i kartverktøyet vårt Yggdrasil. Kartløsningen inneholder også data om akvakultur og marint biologisk mangfold.

I området denne saken gjelder, er det registrert følgende;

Fiskeriinteresser

Det er registrert et område for passive redskap (garn) etter uer, lysing, lyr og sei langs land og i indre del av Sunndalsfjorden. I sjøområdet nord for Sandvika er det registrert et rekestråfelt.

I tillegg til kartfestede fiskeriinteresser har vi brukt sporingskilder som AIS (Automatic Identification System) sammenholdt med sluttseddeldata og Fiskeridirektoratets posisjonsrapportering VMS (Vessel Monitoring System), samt innmelding av faststående bruk for å vurdere fiskeriaktiviteten i området. Sporingdata og innmelding av faststående bruk viser at det foregår noe fiske, hovedsakelig med garn og not, i indre del av Sunndalsfjorden.

Vi gjør oppmerksom på at sporings- og rapporteringsplikt for fiskefartøy mellom 11 og 15 meter ble innført 1. juli 2022. For fartøy fra 10 til 10,99 meter ble kravene først innført 1. juli 2023. Det betyr at det for fartøy mellom 10 og 15 meter foreløpig ikke er lange nok tidsserier til at sporingsdata er gode nok som eneste kilde til informasjon om fiskefartøyenes arealbruk og aktivitet. For mindre fartøy fra og med 8 meter til og med 9,99 meter ble slik plikt innført fra 1. januar 2026. Kravene til rapportering av faststående bruk er avgrenset. Fiskeriaktiviteten kan med andre ord være høyere enn det som kommer frem av tilgjengelige data.

Akvakulturinteresser

Det er ikke registrert akvakulturlokalteter i sjø i indre deler av Sunndalsfjorden. Den nærmeste akvakulturlokalteten fra planlagt utslippspunkt nord for Hammarkaia er 12904 Merraberget for matfisk og stamfisk av laks, ørret og regnbueørret, rundt 18,5 kilometer lengre ut i fjorden. Ved Sjølseng er det en landbasert akvakulturlokaltet for matfisk, stamfisk og settefisk av laks, ørret, regnbueørret og flere marine arter (12917 Sjølseng). Det benyttes sjøvann i produksjonen.

Eventuelle påvirkninger forårsaket av et neddykket avløp på sjøvannsinntaket til lokalitet Sjølseng, og konsekvensene av endret ferskvannstilførsel til fjorden, må vurderes og hensyntas.

Marine ressursområder og naturtyper

I forbindelse med marint biologisk mangfold har fiskerimyndighetene særlig fokus på kartlagte gytefelt og gyteområder for kysttorsk og rødlistearter, samt koraller, ålegressenger, tareskogforekomster, skjellsand og bløtbunnsområder som kan være potensielle viktige oppvekstområder for fisk.

Havforskningsinstituttet (HI) har registrert et gytefelt for torsk i Sunndalsfjorden. Gytefeltet er verdivurdert som lokalt viktig med noe egg (1) og lite tilbakeholdelse av egg (1). Innenfor det samme området har Fiskeridirektoratet registrert et gyteområde for torsk utenfor Bukta og Hammarkaia, og et gyteområde for lysing noe lengre nord utenfor Blaksåbukta. Videre gyteområder for torsk i Øksendalsbukta og ved Flåøya i Indre Sundet, samt et gyteområde for uer kalt «Øksendal» mellom Skjæret/Liti-Mjøllkill og Bønaset, cirka 8,6 kilometer lengre ut i fjorden. Vanlig uer er vurdert som sterkt truet (EN) på Norsk rødliste for arter 2021.

I Naturbase er det registrert et bløtbunnsområde i strandsonen innerst i Sunndalsfjorden. Området er verdivurdert som svært viktig.

Våre vurderinger

Vi ser det generelt som svært negativt dersom viktige naturverdier ødelegges, og/eller at ressursområder som gytefelt, gyteområder og marine naturtyper påvirkes vesentlig negativt.

Generelt vil utslipp av ferskvann med eventuell forurensning og miljøgifter til sjø ha en effekt på marine ressurser og marint biologisk mangfold. Størrelse, temperatur og variasjon i vannutslipp til fjorden vil påvirke de naturlige fysiske forholdene i sjøen. Når de fysiske forholdene i sjøområdene endres, vil dette kunne påvirke fiskeri- og akvakulturinteressene. For eksempel kan vandringsmønster og gyteadferd hos fisk potensielt endre seg, noe som igjen vil kunne medføre endringer i ressurstilgangen for fiskeriene. For akvakulturinteressene vil islegging medføre en risiko som kan ekskludere ellers egnede lokaliteter. Utslippets plassering og dybde, strømningsforhold, type og mengde forurensning, innlagringsdyp, endret lagdeling i vannmassene, fortykning, endret fødetilgang, pH og temperatur er blant annet faktorer som kan ha betydning for både overlevelse og vekst hos torskkegg og larver.

Utslipp i gyte- og oppvekstområder for fisk, kan gjøre områdene mindre attraktive for gytende fisk og for overlevelsen til yngelen. Gytefelt- og områder kan også tenkes å bli påvirket negativt av utslipp av ferskvann. HI anbefaler ikke neddykkede avløp med ferskvann i gytefelt. Da ferskvann er mye lettere enn sjøvann, vil dette medføre god oppdrift av ferskvann og fiskelarver kan bli løftet raskt til overflaten. For fiskelarver med lukket svømmeblære (f.eks. hos torskefisk), vil dette føre til en rask utviding av svømmeblæren med påfølgende død som resultat. Det er store mengder vann som kontinuerlig vil løftes fra et neddykket ferskvannsavløp. Dersom dette skjer i et gyte- og larveområde, kan en betydelig del av fiskelarvene bli påvirket, avhengig av topografien på bunnen, mengde ferskvann og størrelsen på gyte- og larveområdet¹.

I «Fagrapport marint vannmiljø Konsekvensutredning for opprusting og utvidelse av Aura kraftverk» har Sweco vurdert at det nye driftsregimet ved nye Aura II kraftverk vil medføre betydelige endringer i ferskvannstilførselen til Sunndalsfjorden. Dette på grunn av økt tilførsel om vinteren og tidlig vår, og redusert tilførsel om sommeren og høsten.

Det er også sagt at det nye utløpet fra Aura II overlapper med marbakken til elveutløpet og slik sett den viktigste delen av gyteområdet til kysttorsk. Samt at «... I tillegg overlapper den reproduktive livssyklusen til torsk med perioden hvor det forventes størst økning i vanntilførsel fra kraftverket. Modelleringsstudier har vist at økt turbulens ved utløpet til vannkraftverk kan øke transporten av kysttorskkegg ut av fjorden og bort fra oppvekstområdene. Nytt driftsregime kan også påvirke vannsjiktingen og dermed overlevelse til fiskelarvene etter klekking. Det er derfor vurdert at ombyggingen vil forringe gyteområdet og svekke rekrutteringen til lokale bestander for gytende torsk og lyr».

Videre sies det i forbindelse med forutsatte skadereduserende tiltak at «For å begrense skadevirkningene på marint miljø i prosjektet forutsettes det at det ikke gjennomføres undervannssprenging for etablering av nytt utløp til fjorden i gyte- og oppvekstperioden for kysttorsk, eller under smoltutvandringen til laks om våren og gytevandringene om høsten. Det betyr at siste del av utsprengning av tunnelen må foregå i november/desember.

¹ Havforskningsinstituttet sin kunnskapsveileder for marine naturverdier og tiltak i kystsona. Neddykking av ferskvannsavløp i sjø. <https://hi.no/hi/radgivning/marine-naturverdier-og-tiltak-i-kystsonen/plansaker-i-kystsonen/neddykking-av-ferskvannsavlop-i-sjo>

Det skal også utføres en fullstendig miljørisikovurdering av tiltaket når detaljene rundt anleggsgjennomføringen er nærmere kjent».

Og videre i forbindelse med anbefalte tiltak «Prosjektet legger til grunn at alt vann kjøres via nytt utløp og at eksisterende utløp tilbakeføres. Av hensyn til kysttorsk og lyr anbefaler Sweco at mest mulig vann går via eksisterende utløp for å begrense direkteeffekter som turbulens og hyppige temperatursvingninger direkte inn i gyteområdet. Dette vil bidra til at vannet entrer fjorden mer som en naturlig elv og stabilisere vannstrømmen før den når gyte- og oppvekstområdene til torsk og lyr nærmere marbakken.

Sweco anbefaler også tiltaksrettet overvåkning av vannforekomsten før/etter utbygging for å styrke kunnskapsgrunnlaget om påvirkningen i fremtidige prosjekter».

Det er estimert at gjennomsnittlig driftsvannføring vil øke fra omtrent 30 m³/s (før ombygging) til 50 m³/s etter ombygging. Det medfører en total økning i ferskvannstilførselen til fjorden fra 347 millioner m³ til 525 millioner m³, og gir en netto økning på 178 millioner m³ i denne perioden. Vannføringen om sommeren og høsten reduseres fra cirka 30 m³/s til 20 m³/s etter ombygging. Det innebærer en nedgang i ferskvannstilførselen til fjorden fra rundt 389 millioner m³ til 242 millioner m³, en reduksjon på 147 millioner m³ i perioden.

Vi støtter og stiller oss bak Swecos vurdering av påvirkning når det fastslås at «Med bakgrunn i eksisterende kunnskapsgrunnlag konkluderes det med at ombyggingen av Aura kraftverk og endret driftsregime vil forringe gyteområdet for kysttorsk slik at områdets funksjon for gytefisk og som oppvekstområde reduseres».

At mengden tilført ferskvann til fjorden fra midten av januar til midten av mai økes betydelig, samt at det nå planlegges at alt utslipp skal gå via neddykket avløp er for vår del urovekkende. Dette spesielt med tanke på at det skjer i et kjent gytefelt for torsk og gyteområde for torsk og lysing, samt i den spesielt sårbare gyteperioden for kysttorsk med tilhørende egg- og larvestadier. De store vannvolumene og den vedvarende lave temperaturen i tilført vann fra Aura II kraftverket (og Nedre Driva kraftverk) om vinteren og våren, gjør at det ikke kan utelukkes at dette svekker tilførselen av næringsalter og den naturlige våroppblomstringen i fjorden, som kan redusere tilgangen til føde for fisk. Siden det antas at blant annet torsk har tilpasset gyteperioden med våroppblomstringen for å sikre god tilgang til føde for fiskelarvene, vurderer vi dette som svært negativt. Det er også antatt at store tilførsler av kaldt ferskvann fra vannkraft om vinteren kan gi saktere vekst av fiskelarver utover våren på grunn av reduserte temperaturer. Samlet vurderer vi at det er en risiko for direkte negativ påvirkning på torskeegg og larver, og indirekte gjennom påvirkning på vannsjikting og næringstilgang.

Sunnalsfjorden er og har vært utsatt for betydelig menneskelig påvirkning fra lokal industri og utslipp fra kommunalt renseanlegg. Nye fysiske inngrep i fjorden og betydelige økninger i ferskvannstilførselen fra Aura II kraftverk og Nedre Driva kraftverk (med utløp til sjø ved Åkerstranda) er en tilleggsbelastning på de marine økosystemene i fjorden, og da også med tanke på gytefeltet for torsk. De to kraftverktutvidelsene må derfor sees i sammenheng når det gjelder påvirkning av utslipp av ferskvann til Sunndalsfjorden og gytefelt og gyteområder der, og spesielt i forhold til konsekvensene av endret driftsmønster og endringer av sesongsyklusen på utslippene. Vi vurderer det som svært viktig at de samlede konsekvensene for de nye utbyggingene sees i sammenheng og synliggjøres, og at tilstrekkelige avbøtende tiltak og løsninger vurderes.

Det er stor usikkerhet angående hvordan den samlede påvirkningen fra vannkraft, ulike utslippskilder og de generelle klimaendringene påvirker de marine artene og deres gyte- og leveområder i Sunndalsfjorden. Med bakgrunn i dette samt HIs kunnskapsveiledning og

fraråding av neddykkede avløp med ferskvann i gytefelt, frarår vi at neddykket avløp ved Hammarkaia etableres som planlagt, og forutsetter at andre avløpsløsninger og avbøtende tiltak vurderes nærmere.

Som relevante avbøtende tiltak og alternativ til neddykket avløp forutsetter vi at Swecos anbefaling om at mest mulig vann skal gå via eksisterende utløp i Litldalselva vurderes som en potensiell løsning. Samt også hvordan den foreslåtte alternative løsningen til Møre og Romsdal fylkeskommune om nytt kraftverk øverst i Eikesdalen med utløp i Aura er vurdert som en løsning for å ivareta miljøhensyn.

Oppsummering

NVE har mottatt søknad fra Statkraft Energi AS om tillatelse til å oppgradere Aura kraftverk i Sunndal kommune. Det nye Aura II kraftverket er planlagt med et nytt dykket utløp i indre del av Sunndalsfjorden ved Hammarkaia. Det kom også melding 26.06.2025 fra Driva Kraftverk DA om opprusting og utvidelse av Driva- anlegget. Utvidelsen innebærer også her økt utløp av ferskvann ved Åkerstranda til Sunndalsfjorden.

Det er registrerte fiskeriinteresser, samt marine ressursområder som gytefelt, gyteområder og potensielle oppvekstområder for fisk i sjøområdet ved og nær planlagt neddykket utløp i Sunndalsfjorden. Akvakulturlokalitet 12917 Sjølseng benytter sjøvann i produksjonen. Disse interessene må det tas hensyn til både i anleggs- og driftsfasen, jamfør våre innspill ovenfor.

Det er usikkert i hvilken grad og hvordan en etablering av et neddykket avløp med store mengder avløpsvann fra Aura II kraftverk, økt mengde avløpsvann fra Nedre Driva kraftverk, samt endret driftsmønster og endringer av sesongsyklusen på utslippene, eventuelt vil kunne påvirke gytefeltet for torsk i Sunndalsfjorden med tilhørende egg- og larvestadier. Samt også nærliggende gytefelt og gyteområder, og potensielle oppvekst- og beiteområder for torsk. Det er derfor svært viktig at de samlede konsekvensene av de to utbyggingene sees i sammenheng og synliggjøres. Og at tilstrekkelige avbøtende tiltak og løsninger vurderes, herunder justeringer av tiltaket.

Vi mener det er nødvendig å vurdere denne sammenhengen av effektene i større grad. Blant annet i form av modelleringer av samlede påvirkninger som f.eks. gjennom strømmodelleringer for hele Sunndalsfjorden. Dette spesielt med tanke på influensområde, grad og konsekvens av påvirkning, uttransportering av kysttorskkegg, betydningen for våroppblomstringen, effekter av eventuell endret vannsjikting, samt vurderinger av mulighetene for spredning av forurensede sediment i fjorden og mulige konsekvenser av dette.

Dersom det gis konsesjon er det svært viktig at det stilles krav om etablering av avløp og avbøtende tiltak som forventes å reelt kunne ivareta gytefeltet for torsk med tilhørende egg- og larvestadier, og generelt villfisken i Sunndalsfjorden. Vi forutsetter at både Swecos anbefaling om at mest mulig vann skal gå via eksisterende utløp i Litldalselva vurderes, samt at foreslått løsning fra Møre og Romsdal fylkeskommune om nytt kraftverk øverst i Eikesdalen med utløp i Aura utredes og vurderes nærmere.

Med bakgrunn i usikkerhet rundt samlet påvirkning fra vannkraft og HIs kunnskapsveiledning og fraråding av neddykkede avløp med ferskvann i gytefelt, frarår Fiskeridirektoratet at neddykket avløp ved Hammarkaia etableres slik som omsøkt og planlagt.

I forhold til usikkerhet ved kunnskapsgrunnet forutsetter vi at NVE som hovedansvarlig vedtaksmyndighet gjør grundige vurderinger med tanke på eventuelle påvirkninger på gytefelt, gyteområder og ville fiskebestander i Sunndalsfjorden, jf. naturmangfoldloven §§ 7–12, samt vassdragsreguleringsloven og vannressurslovens aktuelle bestemmelser.

Med hilsen

Tom Hansen
seksjonssjef

Ole Einar Jakobsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Norges Vassdrags- Og
Energidirektorat (nve)

Postboks 5091
Majorstua

0301 Oslo

Kopi til:

Kystverket
Møre og Romsdal fylkeskommune
Statsforvaltaren i Møre Og Romsdal

Postboks 1502
Fylkeshuset
Postboks 2520

6025 ÅLESUND
6404 MOLDE
6404 MOLDE

